

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Մայրաքաղաքի Գ.
Վրճմեղծ Էրեստի

ԼԵՆ

1672

1999

ՄՐՍՈՒՆԶԲ ՅԻՍՈՒՍԻ

ԳՐԵԱՅ ԾԵՐՈՒՆԻՆ

ԳԼԲԻԷԼ ԳԼՏԻՆԵՆԵՆ

ՌՈՍՏՈՎ (ԴճԻ ՎԵՐԱՅ)

ՏԳՐԱՐՆ ԵՈՎՅԱՆՆՈՒ ՏԻԲԵՐԱՀԱՐԵԱՆ

1875-ՌՅԻԳ

ԼԵՂ
1672

ՄԴՄՈՒՆԸՔ ՅԻՍՈՒՄ

ԳՐԵԱՑ ԾԵՆՈՒՆԻՆ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԳԱՏԿԱՆԵԱՆ

1875

ՈՒՍՏՈՎ (ԳՐԻ ՎԵՐՊ)

ՏՊԱՐԱՆ ՅՈՎԶԱՆՆՈՒ ՏԻՐ-ԱՐԲԱՆԱՄԵԱՆ

ՈՅԻԴ-1875

ՄԱՐԿԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՅՈՒՄ

ՄԱՐԿԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՅՈՒՄ

ՄԱՐԿԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՅՈՒՄ

38 1677

41672-60

Дозволено Цензурою. С.-Петербургъ, 25-го Декабря 1875 года.

ՄԱՐԿԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՅՈՒՄ

Ի ՅԵՒԻՔԻԱԿԱՆ ՅԻՇԱՏԵԿ

ՎԱՂԱՍԵՐԻԿ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԻ ՍՑԵՓԱՆՈՍԻ ՍԻՍԷՕՆԵԱՆ

ԱԼԵՂԱԼԵԱՆ

Արտատուամտք՝ աշօք նուիրէ

Ծերանի Գ. ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ

ՅԵՆՈՒՆ ՄԿՐՏԶԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԽՐԻՄԵԱՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԱՊՏՈՒՆԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՆԱԿԱՆ ԳՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՆԱԿԱՆ

ՍԵՆՏԵՄԲԵՐ ԿՈՆՍՏԱՆՍՆՈՒԼԻ

Պատմիկս դոկ. մայր մեղք. Կանոն յոգա 11. մի ծան
միայն զայն. չառնա՞ զոմի մանկ տոկ. 11. միայն զայն
սկիզբս մ. ցանոնս ի զմեզ զմեզ զմեզ զմեզ զմեզ զմեզ

Ն Ա Ս Ա Կ Ք

ՏԵԱՌՆ ՄԿՐՏԶԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԽՐԻՄԵԱՆ

և Գաբրիէլի վ. Արտաշէսեան

ԱՌ ԾԵՆՈՒՆԻ ՀԱՅՐ ԳԱՐԲԻԷԼ ԳԱՏԱՆԱԿԱՆ

1.

Մեծախառնի Բերնաղաբան Հայր.

Ասկէ գրեթէ մի ամիս յառաջ Ձեր պատուա-
կանութենէ նախորդ նամակն ստացայ,
որուն թուական չիկար: Մարտի 19-ին
երեկ կրկին երկրորդ նամակ մի ստացայ մարտի
11-ին գրուած: Այս երկու նամակաց հետը նաև
փունջ փունջ ծաղիկները ղրկած էիք: Չգիտեմ,
կրղարմանամ շատ, եթէ ուստի՞ են և ի՞նչպէս
կրմշակէք այս գեղանի գունազարդ ծաղիկները
սառնամանեաց աշխարհին մէջ, ուր ո՛չ գարուն
կայ և ո՛չ Ծաղկոցաձորի հովիտ: Եմբողջապէս
ստացայ այս ծաղիկ փունջերը. փունջ մի Ո՛ւ
հե, ու Սերսիս, փունջ մի Մանուկ Արտաշէս, և այլն:
Հասցեայով կարդացի աւագ ուրբաթի իրիկուան
Յիսուսի վերջին մրմունջն ի խաչին. կարդացի

մեծին Արդանայ հրաժեշտն յիւր տիկնոջէ. կարդացի Ախուրեան գետի հառաչ. կարդացի Պանդուխտ աղջիկն. կարդացի ասոնք և աչերէս արցունք ցողցի: Սիրեմ զքեզ, թող տուր որ տակաւ տակաւ կարդամ. փունջերդ շատ են և անուշահոտ. որոց վրայ առ հասարակ յանձնեցի մեր ձեռնասուն Վարեգին Արդապետին Արուսնձտեան, որ ընդարձակ կերպով պատասխանէ:

Օտրունի հայր, միայն այս մի խնդիրն ունիմ առ ձեզ. այս է, կը փափագիմ որ խաչին Մըրմունջը շարունակես, թող մի տար Յիսուս ի խաչին, գիր ի գերեզման. զի Աստուածորդին կենդանի է յաւիտեան և ի գերեզմանին գիտէ բարբառիլ. գերեզմանէն տար ի դժոխս և տուր խօսել յԱդամէն սկսեալ մինչև վերջին մարդարէն նահապետաց՝ մարդարէից հետը, որք ակն ունէին ազատաբեր գալստեան նորա. ինչպէս որ խաչէն խօսուած քերթուածին մէջ ամէն տանց վերջին տողի այս կրկնութիւնը „յանձն եմ առել են քեզ համար“ որ գրեթէ այս ողբերգութեան կենդանի հոգին է. նոյնպէս և Յիսուս ի ներքին բանտն ոգւոց իջանելով կը խօսի նոցա հետ և իւրաքանչիւր տանց վերջը այսպէս կը յարմարէ իւր բանը.

„Ահա հասի ես քեզ համար“ կամ „փրկիչ եկել եմ քեզ համար“: Թերևս աւելի յարմարագոյնն գտնէ Չեր հանձարեղ ողին:

Չեմ գիտեր շրմախ երկրն աւերաց կոչուած մեր դուզնաքեայ աշխատասիրութիւնն ձեռքերնիդ հասած է, որոյն Յիսուսի յարութեան դըրուագի այսօրինակ կերպ մի կայ. կայ նաև հանգուցեալ Փէշումալձեան Գրիգոր վարժապետի դիմաւունութեանց մէջ:

Աստահութեամբ կրինդրեմ քենէ այս կըրցորդ բանը շուտով շարադրէք. ահա քեզ նիւթ. զի գիտեմ երգահան ողիդ երգել կըսիրէ. դուն երգէ. ես ալ կըխոստանամ քո երգն ու երկը ի լոյս հանել ի փառս ազգին և հայրենեաց:

Կաղօթեմ քեզ համար, զուարթ ծերունի, եօթանասուն և երկու ամ է քո. համնիս մինչև հարիւր քսան մեր Ս. Խորնոյ Օտրոյն չափ և ազգային գրադարանին մէջ քո յիշատակն անմահ մնայ:

Աղբանից Չեր ԽՐԻՄԵԱՆ-ԱՅՐԻԿ.

Պատուական Հայր.

Ի յօղացաւ տանջեալ զաւուրս ինչ անկաւ
 յանկողնի Ս. Հայրիկն և շնորհին Աստու-
 ծոյ բարւոքեալ ի կարևոր զբաղմունս՝
 զբաղեալ գտանի համարատուութեամբ տնտե-
 սութեան Պատրիարքական պաշտօնավարու-
 թեան աւուրցն, և ի հերքումն այնքան և այն-
 քան չարախօսութեանց զրպարտողացն:

Ինձ հրամայեաց զերկտողիկս գրել առ Հայ-
 րութիւնդ, և ապահովս առնել յաղագս վեր-
 ջին նամակին Ձերոյ հանդերձ կցորդին՝ որ
 ի բերանոյ խաչելոյն Աստուծոյ կոչողն զորս ի
 զժոխս արդարոցն ի փրկութիւն ընդօժնելոյ:

Օբովանդակ երկս անզուգական և անզին
 գանձուց բանահիւսելոց և ողեցելոց ի Ձերդ
 հանձարոյ և հոգւոյ՝ առ Ս. Հայրիկն ուղար-
 կեալ՝ ունի, ընթեռնու, մխիթարի, հիանայ
 սիրէ և յափշտակի և լինի դու...: Խանդաղա-
 տի փարիլ զայլօք ամացդ և զիմացդ սպիտա-
 կափառ. զայլօք խանդից և զորովոյ սրտիդ,
 որ եռայ և ծփայ քան զծովն ծիրանի, և բուրէ
 հոտս ինկենեաց ի կրօնս, հանէ ակունս պատու-
 ականս հայրենական վիպաց պատմականաց,

հնախօսութեանց և բարոյախօսութեանց: Գանձ
 ճոխ, պերճ և անկշիռ:

Ի մտի ունի նորին Արքազնութիւն տալ
 տպագրել հաւաքածոյս տաղերգութեանց Քեր-
 թողիզ հօր և պարտ համարի ազդ առնել թէ՛
 զյանձնարարեալն Ձեր Պ. Դ. ծրար մի այլ
 ի վաստակոց մատանցդ՝ չընկալաւ ցարդ:

... Հնորհեցէք ինձ, պատուական հայր,
 համբուրել զԱջ ձեր նուիրական և շնորհաբաշխ:
 Մի կշտամբէք զիս յաղագս անարժան լինելոյ
 անուանս, որ զանձնաւորութիւն բերեսդ ի քեզ
 զերիցուն Անանդայ, զՂևոնդեայն ասեմ սքան-
 չելոյ . . . . . Ս. Հայրիկին մերոյ,
 որոյ եղէ ես հետևող և աշակերտ, և ի ձեռն
 նորին ընծայեալ անձնանուէր պաշտօնեայ ի Տէր:

Աննախոնարհ ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՆՐԻ ՍՐՈՒԱՆՉՏԵԱՆ.

1874 Մայիսի 1
 Է ՊԵՒԵ.

«Ամենայն ինչ կատարուէ է՝ զըզեղար
Բարեկամ շէշ Լուսնորսի Լիլիան»
Ազաշակէլ յօտարեցաւ եւ ըզ Տամար. (Էջ 22.)

ԵՐԳ ԱՌԱՋԻՆ

ԵՐԳ ԱՌԱՋԻՆ

ՄՐՄՈՒՆՉ ՅԻՍՈՒՍԻ Ի ԽԱՉԷՆ

ԸՆԴ ԵՐԵՍ ԱՒԱԳ ՌԵՐԱԹՈՒ

Ձեռագործ իմ՝ աչքքդ մէկ բաց ու նայէ յիս,
 Որ խաչուած եմ՝ անշունչ ի գլուխ Գողգոթայիս.
 Տես և ճանցիր թէ քանի՞ ցաւ, հարի՛ւր հազար,
 Եյս քանի՞ ամ յանձն եմ առել ես քեզ համար:

Հայրական փառքս երկինքն ի վեր ես թողել եմ,
 Եւ այս աշխարհ ի մարդանալ խոնարհել եմ.
 Աղքատութիւն, անարգութիւն, միշտ, անդադար,
 Ընդ բոլոր կեանս յանձն եմ առել ես քեզ համար:

Որ Եսթերին բարձրացուցի յաթոռ փառաց,
 Օհինն Իսրայէլ յանձն արարի նորին շնորհաց.
 Աղքատ աղջիկ, անօգնական, աղախնաբար,
 Ինձ մայր ընտրել յանձն եմ առել ես քեզ համար:

Երբ կոչէի Մողմոնի ի մայրութիւն
 Բզլ՝ Երսաբէն, ետու Գաւթի ի տիկնութիւն,
 Մօրբս պաշտպան իբրև փեսայ խորհրդաբար,
 Օհիւսըն կարգել յանձն եմ առել ես քեզ համար:

Ես Ենդրանիկ Հօր Միածին Աստուած և Բան,
 Ենձառ Լուսոյն անշէջ ծագումն և կերպարան,
 Կուստտանալ, փոքրովանալ ծառայաբար,
 Մարմին առնուլ յանձն եմ առել ես քեզ համար:

Այն որ երկինք բովանդակել չեն բաւական,
 Տաղաւարեալ յարգանք անձուկ սուրբ կուսական,
 Ընծամանակ՝ շօր էակկցս՝ գերակատար,
 Մայր ունենալ յանձրն առի ես քեզ համար:

Մայր Եւային խաբել էր օձն ի մէջ դրախտին,
 Մօրս շարժեցի ըստոյզ քրննել բան շրեշտակին.
 Իւր մօրաքեռ այցելութիւնն ըզգուշաբար,
 Յարգանդ կուսին յանձրն առի ես քեզ համար:

Թաղաւորս երբ ծառայիս տես զընացի,
 Մարգարէից շնորհաց հողով ըզնա լցի.
 Յորովայնէ ամուլ ծերոյն անտեսաբար
 Երկրօրագիւլ ի յանձն առի ես քեզ համար:

Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ Տէր երկքսրբեան ինձ երգեցաւ,
 Երբ Եսայի զինաւուրցս յաթոռ տեսաւ,
 Բայց պառաւի բերնով կոչուիլ Տեսառն իւր մայր,
 Լքել տալ Մօրս անօրինեցի ես քեզ համար:

Որ անմարմնոց դասք թեւաքօղ զես կուպաշտին,
 Յետ ինն ամոց հրաշիւք ծընայ ի սուրբ կուսէն.
 Խանձարուրով մըսուր զընել աղղայաբար
 Ձեռօք պատիլ ի յանձն առի ես քեզ համար:

Որ աւետօք Գարբիէլի ես յըզացայ,
 Յանհարսնացեալ արգանտի մէջ մարմին զընցայ.
 Ինթիկհէմեան այրն ապաշուք փառաց տաճար,
 Ինձ հանդերձել յանձին կալայ ես քեզ համար:

Աերթէից Տէրս անդրնին և անքրնին,
 Ընթաններու և անասնոց եղայ յայրին.
 Վերթէից նուազաց անզ հաճոյաբար
 Բառաչ, մայիւն ի յանձն առի ես քեզ համար:

Անաց ծառի ճանապարհը հրեղէն սրբով
 Ես փակեցի դէմ Աղամայ իմ հրամանով.
 Շուրջ իմ մըսին տրգէտ ոսմիկք և հոյուաց պար,
 Ենդարդ շարել յանձին կալայ ես քեզ համար:

Որ մանանայ տուի ազգին Կարայէլեան,
 Զուր ի վիմէ յանապատի ամայութեան.
 Ի Մօրս ըստեանց կաթրն ծըծել կարօտաբար,
 Մանուկ անզօր ի յանձն առի ես քեզ համար:

Որ արեգակն որպէս հանդերձ կարեմ հազնել
 Եւ ըզլուսին զարշապարացս ներքոյ զընել.
 Բալուներու մէջ պատատիլ իրրու անձար
 Խընամարիլ յանձին կալայ ես քեզ համար:

Որոյ հանդիստ աթոռք հրանիւթ յերկինս երկնից,
 Եւ պատուանդան են թիկնամէջք քերթէից.
 Օրոցի մէջ ի կոյս Մօրէս որպէս տրկար,
 Վընիլ նընջել ի յանձն առի ես քեզ համար:

Որ Ալուրսին խոստացայ տալ զանձ խաւարին
 Բանալ զաւանդս աներեոյթս խորոց մըթին.
 Մոզուց ձեռքէն ոսկի, կընդրուկ ախորժաբար
 Կուէր առնուլ յանձին կալայ ես քեզ համար:

Յեսէաճնին ետու աթոռ արքայական,
 Մողմնին անկապուտ ձիւ իմաստութեան.
 Վառանտօրեայ ըստ օրինոց բերվիլ տաճար
 Եւ ընծայիլ յանձին կալայ ես քեզ համար:

Աննքերիմ արքայի զօրք հազարաւոր,
 Տըի ջարդել իմ շրեշտակին սուսբաւոր,
 շերդէսի սուրէն փակել երկիւղաբար,
 Վէպ յձգիպտոս արժան վարկայ ես քեզ համար:

Երբ հանեցի Եգիպտոսէն Յակորայ տուն,
Ճանապարհի լապտեր տուի լուսեղէն սին:
Յաւազակաց երկիւղ կրքել յիմ ճանապարհ,
Յանլոյս գիշեր ընդունեցի ես քեզ համար:

Գաւթի ժառանգս ի Բեթլեհէմ ծընանելով,
Հըռչակվեցայ նորոյ աստեղ իմ վայելելով:
Ի Նազարէթ բընակելով՝ փախըստարար
Պանդըխտանալ որոշեցի ես քեզ համար:

Որ գճարաւուն ընկրդմեցի ի ծով Աարմիր,
ՕՆմորհացիս հալածեցի յերկրէ յերկիր,
Եղքատութեան մէջ ծընողացս որդիաբար
Հընազանդիլ ըստանձնեցի ես քեզ համար:

Որ Մոսէսին պատգամ տուի Մինայ լեռնէն,
Վարեայ տախտակն մատամբ գրեցի ի մէզ հրեղէն,
Բարունեաց հետ նըստիլ խօսիլ ուսուցչաբար,
Տաճարի մէջ հանդիսացայ ես քեզ համար:

Գառն Եստուծոյ էի բարձող մեղաց մարդկան,
ԵյԼ մրկըրտիլ առ Յոհաննէս ի Յորդանան,
Երարիչս յարարածոյն խոնարհաբար
Խընդրել ըզջուր կամու զեջայ ես քեզ համար:

Երեք տարի և կէս շըրջեալ ի մէջ մարդկան
Վարողեցի Հօրս աւանդեալ աւետարան.
Պուրաց, կաղաց, ակտաժետաց հրաշք անհամար
Տընօրինել աշխատեցայ ես քեզ համար:

Որ նախահօրն մերթ ձայն տուի „Եղամ ո՞ր ես“,
Գաղարտի մահուն լացի սիրելադէս,
Չորեքօրեայ թաղուած դիոյն „Երի՛ Գաղար“
Եսել, կեանք տալ միաբըս դըրի ես քեզ համար:

Ինձի

Եղկային հրեղէն կառօք երկինք տարայ,
Վանի՛ անդամ ոտքով գնացի ծովի վերայ.
Բայց երբ եկայ Երուսաղէմ առ ազգըն չար,
Իշին նըստիլ խոնարհեցայ ես քեզ համար:

Բեթլեհէմէն մինչ Գողգոթայ ճանապարհին
Փուշ, և տատակ, և նեղութիւն անհընարին,
Եյս ամենայն կոխել անցնել յօժարաբար,
Ենտես առնել յանձին կալայ ես քեզ համար:

Յերեկեան օրն նըստայ ընթրել ի վերնատան,
Հետս ունէի զիմ աշակերտս երկոտասան,
Իմ մատնիչիս՝ այն Յուդային ծառայաբար
Ոտքը լուանալ ո՛չ զըզուեցայ ես քեզ համար:

Մանանայի սեղ հաց տուի ընդ իմ մարմնոյ
Եւ ընդ արեանց արիւն իմ էր բաժակ զինուոյ.
Փոխան հընոյն այս նոր ուխտը հըրաշափառ
Ի հաստատել էի եկել ես քեզ համար:

Միտն սարէն ելայ իմովք ես այս գիշեր,
Երբոր ծառայս պիտի մատնէր զես իւր ըզՏէր.
Շուրջանակի ձորի միջով թաղթաքնաբար
Ենցնել, երթալ թեւադրեցի ես քեզ համար:

Կեղրոն ձորէն գաղտ զընացի սար Չիթենեաց,
Գեթսէմանի պարտեզ միտայ՝ նդ աշակերտաց,
Ծունըրը դըրի, աղօթեցի յերկինս առ Հայր,
Բմկել զբաժակն հնազանդեցայ ես քեզ համար:

Որուն որուն կայլակք քրրտանց վայր վիժեցան,
Օխ նեղացոյց անտանելի երկիւղ մահուան.
Յօժարութիւն հողոյս չօգնեց մարմնոյս տրկար,
Հողալ, տըրսովիլ ըստիպեցայ ես քեզ համար:

Երբ մասնիչըս զօրքով եկաւ սրտով, բրտով,
Ես ընդ առաջ ելի մահուս քաղցրիկ սիրով.
„Վարդապետ, ո՞ղջ լին“ ասելոյն, և լրբաբար
Համբուրելոյն լուռ մընացի ես քեզ համար:

Եւաղակի պէս կապուեցայ պարաններով,
Եպտակ առի ի ծառայէն յանդուգ ձեռքով.
Եպերախտի կրտորած ախանջն անյիշաչար
Բրժըշկելու յառաջեցի ես քեզ համար:

Որ Եզամին պիտի դարձեալ զբրախտ տայի,
Օչի հանեցին ի պարախղէն Գեթսեմանի.
Զորի միջով մինչ ի Սիոն անարգարար,
Ծեծով երթալ յանձրն առի ես քեզ համար:

Սպազմ մրտայ ի սուն Եննայ քահանայի,
Օչի կացուցին առաջի այն անախտանի.
Օանքըննելիս քըննել տարու յանդրգնաբար,
Համբուրելեամբ թուլտորեցի ես քեզ համար:

Արոկին անգամ Սիոն սարէն ձոր իջուցին,
Ըղթադաւորս աղբի զընէն քաղաք մուծին.
Ենցեալ օրվան ոխաննային այս անյարմար
Ծաղրածութիւնն լուռ անցուցի ես քեզ համար:

Տարան կապած զիս յապարանս Աայխախայի,
Աէս զիշերին բացվեց ատեան դատաստանի.
Մէկ սրտասխան սուռի հարցմանց աստուածաբար,
Հապար կատակ ըստանձնեցի ես քեզ համար:

Աայխախայ պատուեց զըզդեսան ահարոնեան,
Ինձ մահապարտ դատակրնքեց այն չար ատեան.
Ծաղր ու ծանակ, հարուած և զան, ապտակ հաղար
Բահանայից ձեռքէն առի ես քեզ համար:

Եմենքեան ուրախ էին այն զիշերը,
Օրակի տօն էր, կերել էին պատէք գառը.
Մի միայնակ բանտի մէջը յոյժ չարաչար,
Տանջանք կրօնի յանձրն առի ես քեզ համար:

Եսօր վաղ քաջ առաւօտը ժողովեցան,
Ինձ Պիղատոս դատաւորի ատեան տարան,
Եսացին „Բարձ այս մեր ազգի խրոտվարար“,
Լուռ կենալու հարկադրեցայ ես քեզ համար:

Պիղատոսը նախ զիս անմեղ դաւանեցաւ,
Հերովդէսն էլ զիս անվնաս համարեցաւ.
Բայց երբ կերաւ դատաւորն սուրբ և կաշառ,
Գատապարտվել յանձրն առի ես քեզ համար:

Պիղատոս զիս սուեց ի կամս իւր զնուորայ,
Որ տան մարմնոյս մահապարտի զան ու հարու.
Ենտանելի այն չարչարանք անմեղաբար,
Արել տանիլ զբոսայ հըլու ես քեզ համար:

Բանտի դաւթոււմ սխնի վերայ զիս կապեցին,
Երկաթահիւս մարտակներով հարուածեցին.
Մարմինս մաշուեց, երկեցաւ ոսկերաց շար,
Եսքան զանից համբերեցի ես քեզ համար:

Երիւնշաղախ մարմնոյս վերայ ինձ հաղցըրին
Երբայական կարճի քղամից և ծիրանին,
Գլխիս զբոն փրշեաց պըսակ ծանակաբար,
Ստատիկ ցաւոց հանդուրժեցի ես քեզ համար:

Եսքան թողին զիս միայնակ ի մէջ բանտին,
Մինչև զբոսան ինձ մահառիթ ըզիպտ խաչին.
Հանին բանտէն ընդ քարշ ածեալ գաղանաբար,
Ենգութ տանջանքն հըլու տարայ ես քեզ համար:

Խաչքս զըրին ուսին վերայ առին տարան,
 Մայրքս լսեց վազեց լալով կական կական.
 Չըթողին որ Մայրքս զըրիէ ծընողարար,
 Եյս կըսկիծն էլ հանդուրժեցի ես քեզ համար:

Երբ խաչն տակն տրկարացած զըլլովեցայ,
 Ինձ նըստեցրին մէկ ապառաժ քարի վերայ.
 Պահակ բերին կիւրենացի Սիմոն լըծվար,
 Եյս նախատինքն էլ կըրեցի ես քեզ համար:

Տուն Մեծատան կայր ձախակողմն ինչպէս վըրայ,
 Եւ զըրան մօտ մեծ վէմ զըրած, և մերձ նորա
 Քան զայն առաջ անկեալ զընէր աղքատ Վաղար,
 Ենտես անցնել ըստիպեցայ ես քեզ համար:

Վատաստանի զըռնով հանին սուրբ քաղաքէն,
 Որ դատար էի եղեալ տան տիրաշէն.
 Խանչիս բեռնով ընդ քարշ տարան Վողգոթայ սար,
 Եյս փորով թիւնն էլ յանձն առի ես քեզ համար:

Ուսէս խաչքս առին զըրին վերայ գետնի,
 Հանդերձներքս տրկըրեցին, մերկ մընացի.
 Եհայ տեղը ուր բաժնեցին համահաւասար,
 Եյս մերկութիւնն էլ յանձն առի ես քեզ համար:

Չըմբռտախառն գինի տուին որ արբենամ,
 Եյլ ես մահըս տեսնում էի միշտ յարաժամ.
 Ինքքս նուէր, այս սուրբ սեղան, զո՛հ հաշտարար,
 Պատարագիլ կամու մնտեայ ես քեզ համար:

Խաչն վերայ զնս պառկեցրին, բայց ո՛չ բըռնի,
 Մաստիկ ուժով ձըզձըգեցին հանդոյն խոյի.
 Չեռքքս, ոտքքս ծակձըկեցին յոյժ չարաչար,
 Եյս ցաւերն էլ յանձին կալայ ես քեզ համար:

Խաչքս բերին աստ կանգնեցրին քաղաքի դէմ,
 Չանպարտս ի խաչ տեսաւ անբարդ Երուսաղէմ.
 Երեզակըն ամաչելով դարձաւ խաւար,
 Խաչի ամօթն էլ յանձն առի ես քեզ համար:

Չեռքէս, ոտքէս, գըլխէս, մարմնէս վազեց արիւն,
 Վողգոթայի վերայ եղև քո փըրկութիւն.
 Փըշեայ սըրսակ, բեւեռք, հարուած, վէրք անհամար,
 Երիւնս թափել յօժարեցայ ես քեզ համար:

Նոյին մէկ ժամ մերկ տեսածին սպառիժ մահու
 Սըրով հըրով վըճարեցին ազգ Վանանու.
 Ինձ մերկացած, փայտէ կախած անարգարար,
 Ծաղըրածութիւնն էլ տոկացի ես քեզ համար:

Թափօր լեռը լըցվեց լուսով իմ հայրական,
 Ուր Եղիա Մոսէսի հեռ ըզմայլեցան.
 Եյս տեղ երկու աւաղակաց հեռ հաւասար
 Խաչուիլ, մեռնիլ հարկ համբեցի ես քեզ համար:

Եջակողմեան աւաղակի աչքը բայցվեց,
 Ենմեզ, արդար, Եստուածորդի զնս դաւանեց.
 Երբայութեան դուռն բանալ իշխանարար,
 Ըզնա զըրիւլ նախընտրեցի ես քեզ համար:

Խաչն դէմ Մայրս Յոհաննէսի հեռ կուլային,
 Մօրքս ասի „Եյսուհեռ սո՛ է քո որդին“.
 Յոհաննէսին էլ ասացի՝ „Եհայ քո մայր“.
 Եյս խորհուրդն էլ հաստատեցի ես քեզ համար:

Ինով մահուամբ որբանալոց էր մարդկութիւն,
 Մօրս յանձնեցի զըրովական ծընողութիւն,
 Որ մեղաուրբ առ նա դիմեն որդիարար.
 Եյս նոր շընորհ առ յանձն առի ես քեզ համար:

Ելել էլ երբ գոչեցի խաչուած տեղէս,
 Քացախ, լեղի ինձ մատուցին ծարաւի պէս.
 Եյն դառնութեամբ անէծք պրտողոյն 'տի քաղցրանայր,
 Վառն էլ ըմպել հարկադրեցայ ես քեզ համար:

Խաչքս կանգնած, էր երեսըս դէպ ի հարաւ,
 Վէպ ի հիւսիս եւ դարձուցի երբ լըրացաւ.
 „Ամենայն ինչ կատարեալ է“ զօրեղաբար
 Եղադակել յօժարեցայ ես քեզ համար:

Հօրքս ձեռքն աւանդեցի կեանքս ու հողիս,
 Երկիր շարժեց, սառանեցան հիմք աշխարհիս.
 Պատասեցաւ եւ վարագոյրն ի հին տաճար,
 'Նոր յօրինել կարգեցի զայն ես քեզ համար:

Վ էմք եւ քարինք ճայթմամբ, թընդմամբ պատասեցան
 Վըզըրդեցան եւ գերեզմանք մահու բացան.
 Եյն հըրաշեց անտաւ վըխայ ահա մէկ քար,
 Եյս տեղ պահել աւանդեցի ես քեզ համար:

Երկինք, երկիր վըխայ եղեն անպարտ մահուս,
 Աչքը կափոց Խարայէլ, որ չըգայ առ լոյս.
 Եյն հեթանոս պահապանին որ էր խաւար,
 Լոյս ծագելու ողորմեցայ ես քեզ համար:

Եյս տեղ էի ես ըզդրախոն ձեռքով տընկել,
 Եւ այս տեղէն վասն Ադամայ ըզհոզն առեւ.
 Վարձեալ այս տեղ ընդանցանել այս քանի դար,
 Սահ ճաշակել յանձին կալայ ես քեզ համար:

Եյս տեղ թաղուած է Ադամայ ոսկերտիք
 'Նոցա պիտի կեանք բրդխեցնեն վըրացս ծակիք,
 Վ ան այն կողէս գեղարդախոց ցօղ վըրկարար,
 'Նորոգ սրակել անօրինեցի ես քեզ համար:

Երրահամեան պատարազի սուրբ սեղանը
 Եյս տեղ եղև Սարեկ խոյի զենարանը.
 Վառն անարատ ի սպանդ վարել անօրինարար,
 Եւ զոհ մատչել յօժարեցայ ես քեզ համար:

Մեկքիսեղեկ իմ օրինակ հաց եւ զինի
 Եյս տեղ հանեց ի խորհուրդ իմ պատարազի.
 Երին մարմին իմ կերակուր հողեպարար,
 Եյս տեղ բաշխել եկի կամաւ ես քեզ համար:

Ես այս տեղէն կրանսեմ իմ գերեզմանը,
 Ուր որ այսօր պիտի թաղվի իմ մարմինը.
 Պատանք եւ խունի, զըմուռս, հարուէ մեռիլարար,
 Տալ պատրաստել վաղ եմ դըրպել ես քեզ համար:

Եյս տեղ դարձեալ պիտի խըմբեմ իմ դատաստան,
 Ահեղ ատեան. ինձ պիտի տաս քո պատասխան.
 Ապաշխարէ, որ այն օրը մութ եւ խաւար,
 Խաչքս եւ Սայրս միջնորդ կանգնին աստ քեզ համար:

ԵՐԳ ԵՐԿՈՐԳ

ՄՐՄՈՒՆՉ ՅՈՍՈՒՍԻ ՅԵՉՍՆ Ի ԽԱՉԷՆ

Որ անրատուեր լոյս եմ անձառ աննդական,
Եւ սուկ բանիւ գոյացուցի զլոյս եղական.
Որում երբէք չեղև իւիք հասու խաւար,
Ըստուերարկիլ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Երեզական որ պատկառեալ միջօրէին,
Չիս տեսնելով ի չարչարանս մերկ ի խաչին,
Քօղարիւռել էր ծածկեալ զերեսն անթափաչար,
Արբիին լոյս տալ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Եյն ակն արփուոյ եղեալ զամբար տիեզերաց,
Չարչարակից եղեալ այսօր իմ տանձանաց,
Ծածկէ տակաւ զեւր լոյս չըքնող ակնապարար,
Ալ անլապտեր յանձին կալայ ես քեզ համար:

Եհն արև տրրտում տրիտւր մայր մխտանէ,
Չիւր յետին շող դէպ Վողգոթայ յիս արկանէ.
Եյն իմ վառած ճրագէն անգամ ինքնայօժար,
Տալ հըրածեշտ արժան փարկայ ես քեզ համար:

Եյն բիւրաւոր բազմութենէն որ հետս էին,
Մինչ յայս տեղի կառափելոյ զիս բերէին,
Մընացել է իմ պահապան հրոսակաց պար,
Պահ զինուորաց ես յանձն առի ես քեզ համար:

Աղեկիզեալ Մայրն իմ Սուրբ Այս Եստուածածին
 Այս միայնակ ընդ սրգակցաց մերձ իմ խաչին,
 Եմենեքեան ցըրիւ ընկան որպէս օտար,
 Եյս թախծանաց համբերեցի ես քեզ համար:

Յըրուելոյ մէջ քանի՞ հազարք նորա էին,
 Որք միշտ ինձ հետ աշակերտացս պէս շըրջէին.
 Աքանչելաբաշխ հաց կ'ուտէին անյազարար,
 Եյս բըրտութեանն համբերեցի ես քեզ համար:

Մօրս աչերէն սպառել էին յորդ արտասուք,
 Չնա արել էր շարժուն դիակ իւր վանն իմ սուգ.
 Որ առաւօտն էր ըսկընել կոծ վըշտահար,
 Եյս ողբ և լաց ընդունեցի ես քեզ համար:

Որ բարեխօս էր անօրինեալ վանն աշխարհի,
 Միջնորդութեան որոյ բանն է անդառնալի.
 Եյլ դատաւորն խրցեց զականջս իւր օձաբար,
 Եյս վիշտ ի սիրտ նոր ընկալայ ես քեզ համար:

Ո՛հ. աւել ցաւ էր այս ինձ, քան խոց գեղարդեան,
 Որ ո՛չ ազգեց ի Պիղատոս հայցուածոց բան.
 Մօրս արտասուք այն քարասիրտ անտես արար,
 Եյս կըսկիծն էլ պօի յողիս ես քեզ համար:

Այս Մարիամ Մազդազէնի Մօրս առնթեր,
 Եւ Յոհաննէս է ընդ նոսա յողբ և յերեր.
 Սորա են արդ ըսկոխիչ Մօրս անմիջիթար,
 Եյս տառապանքն ևս յանձն առի ես քեզ համար:

Ինչ ո՛չ կարաց Մայրս կատարել իւր արտասուք,
 Ոչ Յոհաննէս որտածին աղաչանօք,
 Եյն արծաթով գըրուխ բերել գրտաւ հընար.
 Եյս ևս տանիլ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Որ օր ընդերք հողոյ տուին արծաթ, ոսկի,
 Որ օր մարդիկ եղեն ախրողք ձօխ քըսակի,
 Չէին եղել շօրն իմ այնպէս հաճոյարար,
 Չոր ընդունիլ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Եհայ հեռուստ տեսանում եմ որ ելել են,
 Երկու անձինք իմ խաչ յուսիս ելած դըռնէն,
 Որ ընդ երեկս հասցնեայ զալիս են փութարար,
 Անուխ էի այս անօրինել ես քեզ համար:

Եկողքն էին պարիկշան Յովնէփ և Նիկողիմ,
 Հրաման առեալ իջուցանել ըզմարմին իմ.
 Շարխած բերին խուսի և հարուէ զըմբաստիստ,
 Եյս նուէրքն էլ ընդունեցի ես քեզ համար:

Որ պատասխան Աղեային էի տըւել,
 Երբ նախանձու իմեց փառաց էր նա վառվել,
 Թէ ինձ պահել երկըրպագուք եմ եօթն հազար,
 Ըզմին հանել յօժարեցայ արդ քեզ համար:

Ենկիզճ Յովնէփ Յարեմաթեայ քաղաքացին,
 Եպաւինեալ քըրանավատակ իւր արծաթին,
 Եւ Պիղատոս դիմեաց խընդրել վըստահարար,
 Վաճառ մըտնել նոր յանձն առի ես քեզ համար:

Որ աղբիւր եմ առատաբուղն կենաց մարդկան,
 Ենչընչացած կայի արդէն ի կախազան.
 Պիղատոսէն որպէս մեռեալ պարգեւարար
 Խընդըրվելոյ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Եստուածս Ենմահ Սուրբ և Հըզօր ի գահ բազմեալ,
 Ի Սրբէից երեքսրբեան երգովք օրհնեալ,
 Որպէս մեռեալ իջուցանել դիակնարար.
 Արօտ զըրիլ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Եզեկիէլ զև անախ էր հրեղէն կառօք,
Եւ բազմաչեայ քառակերպից զըրեալ անուօք,
Երկոտասան բազուկք առ իս դան վերնադար,
Նոցա յանձնիլ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Որոյ աթոռք են Երորէք հոլաթեան,
Եւ Վերորէք բոցատեսիլք վայր հանգրստեան,
Եյժմիկ վեց գիրիք զև կ'ընդունին սիրապատար,
Եյս նոր զըզուանքն սուրբ արարի ես քեզ համար:

Որ Յակորայ սանդուղք ցուցի յերկրէ յերկին,
Փայտեայ սանդուղք կարճ յեցուցին յիմ՝ փայտ խաչին,
Երեք բեւեռք ազգան զնելոյն մեքենարար,
Եւ կորզելոյն հանդուրժեցի ես քեզ համար:

Երբ ահեկիս հեղոյս հանին, ապա աջոյս,
Մայրն իմ եբաց զիւր գիրկ հանդէպ ցուրտ իմ՝ մարմնոյս,
Մինչև ոտիցս բեւեռ հանաւ դանդաղաբար,
Սօրէս փարեալ կայի մեռած ես քեզ համար:

Ո՛հ, ինն ամիս էի նորա սուրբ արգանտունն,
Երդ վեց վայրկեան մնացի դարձեալ մաքուր զըրկունն,
Եյս էր նորա սիրտանք կենաց խաչաչարչար,
Եյս ճրգնաժամն աստ խրմբեցի ես քեզ համար:

Պատառակալ լայն և երկայն կայր պատրաստած,
Որ Յովսէփ և Նիկողիմոս էին բերած,
Նորա վերայ զև պառկեցրին զիակնարար,
Եյս պաշտօնն էլ ընդունեցի ես քեզ համար:

Մէկ ծայրն առաւ Նիկողիմոս, միւսն Յովհաննէս,
Ելլորդն Մայրս բուռն հարեալ սառն իմ՝ ձեռնէս,
Չորրորդ ծայրէն առաջնորդող Յովսէփ արդար,
Գողզութայէն այսպէս իջայ ես քեզ համար:

Վառասուն քայլ հեռանալով խաչուած ըրլըն
Գեանի վերայ զև պառկեցրին մեռելօրէն,
Եյնտեղ խրնկով և հալուէիւք անօրինարար,
Չըմբոսապատ ընեւ սխայ ես քեզ համար:

Բայց մինչդեռ Մայրս սուղեալ ի ծով դառն արտասուաց
Տայր բիւր համբոյր անշքապցեալ իմ՝ երեսաց,
Մագդաղինոյն մեկուսացեալ յիմ՝ գարշապար,
Համբոյրն առնուլ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Մայրն իմ ձայնէր. «Յիսուս, որդեանկ իմ՝ սիրելի,
Եյս արգասիք են աւետեաց Գարրիէլի,
Յաթոռ փառաց հօր քո Գաւթի այսպէս նրասար»...
Եյս ողբ լսել յօժարեցայ ես քեզ համար:

Ողջունարերս ասաց. «Աւրախ լըր ո՛վ բերկրեալ,
Ե՛Տէր ընդ քեզ, և իւր շնորհ քեզ նուիրեալ,
Եյլ արդ բարձաւ յինէն Տէրն իմ՝ ուրախարար»...
Եյս սուգ լսել հաւանեցայ ես քեզ համար:

Հրեշտակապետն ասաց. «Ծընցիս զկ'մնանուէլ,
Որ հանդերձեալ է անվախձան թաղաւորել,
Եյլ նա էառ վախձան ի փայտ անարգարար»...
Եյս կոծ լրսել ժուժկալեցի ես քեզ համար:

Եւետարերս ասաց. «Ի քէն որ ծնանկցի,
Սուրբն է սրբոց, և Բարձրելոյ Հօրն է Որդի,
Եյլ դու որպէս մահու արժան ահա մեռար»...
Եյս քանքարամանց համբերեցի ես քեզ համար:

Եղիսարէթ ասաց. «Օրհնեալ ես ի կանայս,
Օրհնեալ պրտուզն զոր դու կրես ի ժամուս յայս,
Եյլ զիմ պրտուղ ճրմիաց խաչ ծանր ողկուղարար»...
Եյս աղէտից հանդուրժեցի ես քեզ համար:

Սոսկ ծերունայն Միմենի կանխասաց բան,
 Եւ թնեակ վերօք սրբոյն ցաւոց ել յերևան:
 Երեսմբ զըրեալ յերկիամունս կայ այն բարբառ,
 Գառն յիշատակք նորոգեցի արդ քեզ համար:

Յաղաղակէ Սօր իմ թնդան ծոցք լայն հովասց,
 Եղեխարշ ձիչ տարածանի յերես դաշտաց,
 „Ենպարտ Որդեակ ի փայտ խաչին անշնչացար“:
 Եյս ողբոց եւ ականջ բացի եւ քեզ համար:

Երիւնշաղախ երեսիս ջերմ տալով համբոյր,
 Եսաց, „Եյս այն երեսն է որ մերթ ի թարոր
 Փայլեաց լուսոյ ճառագայթիւք արիւտբար“:
 Եյս աղեկեղ լաց լռեցի արդ քեզ համար:

„Որդեակ, ասաց, քո Մերկրայէն ի Յորդանան“
 Եւ ի Հողոյն ի քեզ իջեալ աղաւնեման,
 Եւ ձայնիւ Հօր գառն Եստուծոյ վերայեցար“:
 Եյս կողկողանքն յուշ ինձ առի եւ քեզ համար:

Որ ի դրախտին լոյս հագուցի նախածնողաց,
 Որպէս և ինքս յաներեկ լոյս եմ բընակված:
 Արաււի մէջ հալուէներով մեռելաբար
 Գընիլ, պատիւ հաւանեցայ եւ քեզ համար:

Եջ և ահեակ իմ բազուկներս բեւեռախոցս,
 Յովսէփ ձեռամբ առաւ զըրեց վերայ կրծոցս:
 Նիկողիմոս ուղղեց կրկին զեմ գարշապար,
 Եյսպէս պառկիլ յօժարեցայ եւ քեզ համար:

Ոսից կողմէն ըսկրեցին պատասել զեւ,
 Վերջն համբոյր տուեց Մարդաղ ոսից խոցիս,
 Երիկապինդ պըրկեալ յաղդերս սովորաբար,
 Եյս ոսնակապք ընդունեցի եւ քեզ համար:

Երբ կրտաւով կամեր Յովսէփ ըզկող պատել,
 Սոյրս ըսխաւ գեղարդախոց վէրքս համբուրել:
 Եպա ձեռամբ ցանել հալուէ զմուսս ցողաբար,
 Եյս խուսկ հրաձօն ընդունեցի եւ քեզ համար:

Մինչև ցայս վայր կայր Յոհաննէս որպէս արձան,
 Վարձելով թէ աստ պիտ' մընամ եւ յաւիտեան,
 Յանկարձ սլացաւ վերայ մարմնոյս արծըւաբար,
 Եյս տառապանքն էլ յանձն առի եւ քեզ համար:

Եյսպէս երբեմն թշուառայեղոց որ թաղաւոր,
 Տեսեալ ի ցաւս զեւր բարեկամն սերտ մերձաւոր,
 Լացեց որ չէր վասն իւր ցաւոց սրտովեալ փարթար,
 Եյս խրղճութեան հանդուրժեցի եւ քեզ համար:

Օաշակերտս իմ կուէլ էի ինձ բարեկամ,
 Եյլ Յոհաննէս ինձ սիրելի էր յարածամ,
 Որում զաղար և բորք նորա չեն հաւասար:
 Եյս խորհուրդն եւ բացաղբեցի եւ քեզ համար:

Վարդապետ իմ, աղաղակեց այն զբեթեան,
 Գու զեւ թողուս ընդ Սօր մեր այս անպատասխան,
 Բանդ անսկիզբն որ ի կուսէս մարմին զգեցար:
 Եյս յիշատակք կրկնել տուի եւ քեզ համար:

Թաթք սուրբ ձեռացդ կրցուել են արդ վերայ լանջաց,
 Օգրովք յերեկն բանիւ եղբարց ի ժամ ընթրեաց,
 Եւ փարեցայ շարժեալ սիրովդ վակասաբար,
 Օայս գործ նորա յիշել տուի եւ քեզ համար:

Վարդապետ, արդ ըզհրաշագործ ձեռս քո պատեն,
 Որոց ստեղծուած հողանիւթեայ ծրնոցք մեր են,
 Եւ դու տաս թոյլ անօրինակ համբերատար:
 Եյս մեղադրանքն ըստանձնեցի եւ քեզ համար:

Տեսեալ կրակի՞ծ զեմ սիրելի աշակերտի,
 Որ զարդ խնայ էր հողեզէն ձեռակերտի,
 Կամեցայ իւր անյոյս ցաւոց տալ մըխիթար.
 Այս ողորման հանդուրժեցի եւ քեզ համար:

Լշի յայնժամ ի Տարտարոս իջեալ հողուլ,
 Կամեցայ նմա տալ պատասխան լեզուաւ խնով,
 Որ ճանչնար թէ ընդ մեռեալս կամ ազատարար.
 Այս եւ առնել յօժարեցայ եւ քեզ համար:

Բայց զայն չէին իմ Մարգարէք նախ գուշակել,
 Որ յօժարիմ մահուան իմ զոհ կրթինապատկել.
 Վասն այն գուղին չընդհատեցի իմ փրկարար,
 Մեռած մընալ յանձին կալայ եւ քեզ համար:

Կառուտեալս երկններով շուրջ պատեցին,
 Երկու ծայրէն խաչանիշ կապ ձեւացուցին.
 Այս կնալի տակ էին դաստակքս բեւեռահար,
 Այս ձե առնուլ յօժարեցայ եւ քեզ համար:

Մայրս առաւ ըզվարչամանն երեսս ծածկել,
 Մաղդաղինէ վազեց շրթանցս համրոյր ձօնել,
 Ասաց. Ո՞վ արդ հանցէ սրբոէս դիւաց գուպար...
 Այս եւ յիշել անօրինեցի եւ քեզ համար:

Մայրն իմ ասաց. Արդեակ Յիսուս գու պիտէիլ
 Չաչուս Մօր քո՝ քո սուրբ ձեռամբ ըսքողէիլ,
 Բայց ինձ եհաս զայս առնել քեզ թըշուառարար.
 Այս կակրծին ժուժկայեցի եւ քեզ համար:

Այլ յառաջքան զաչացդ ծածկել վարչամակաւ,
 Թող ինձ ողբալ հընոց թըշուառ յիշատակաւ,
 Որ զամեն ինչ բարի տեսեր՝ Տէր բարերար,
 Եր յուշ ածել յօժարեցայ եւ քեզ համար:

Չլոյս ըստեղծեր, և տեսեր զե բարի էր այն,
 Չհաստատութիւն, նոյնպէս բարի կոչեցեր զայն.
 Չտուննիս, զատեղը, ձուկն և թըշուռն, կենդանեաց պար,
 Չայս տալ յիշել հաւանեցայ եւ քեզ համար:

Արդեակ վեցիցս վկայեցեր թէ բարի էր,
 Այլ ո՞չ բարուք յորժամ ըզմարդ յօրինեցեր...
 Մարդ քեզ անըւր անգըթութեամբ արար զայս չար,
 Այս եւ լսել յօժարեցայ եւ քեզ համար:

Վարչամանն էր անսահման վեհ անջրպետի,
 Որ կանդնեցաւ ի մէջ իմ և ձեռակերտի.
 Աչքս ծածկեց, որ մարդ յինէն անտեսանայր,
 Այս գաղտնիք ևս արտաքս հանի եւ քեզ համար:

Պատառաւիակն կրկին եղև մարմնոյս դազաղ,
 Այս նուազին Յովսէփ, Յոհան, սրիսուր Մաղդաղ
 Առին տարին ի գերեզման նորայարդար,
 Այս նոր ուղւոյն չընդդիմացայ եւ քեզ համար:

Մայրս ակնարկեց այն վնասփոր գերեզմանին
 Եւ յուշ էած արբահամեան այլոն կրկին,
 Որոց մին լեալ էր Աբելն մարմնոյն դաղար.
 Այս հին աւանդն նորոգեցի եւ քեզ համար:

Գիտէր Մայրն իմ որ այս տեղ էր յետոյ թաղուած,
 Մեղքխեղեկ արդարութեան արքայ կոչուած.
 Երուսաղէմ կերտել ձեռօք խաղաղարար,
 Այս գանձերն ևս զըտնել տուի եւ քեզ համար:

Լըսել էր և որ մերթ Մոմասս Հանդերձապետ,
 Ատէն վասն իւր առնել տապան վէմ փորել ետ,
 Բայց ո՞չ մուտ անդ ըստ Աստիայ լեալ գերէվար.
 Չաւանդութիւնս պահել էի եւ քեզ համար:

Օայս արդ Յովսէփ էր պատրաստել ինքեան տապան
 Եւ ի մարբերն ի խրճողմանց բազմապարեան,
 Օերկուս տապանս եթող անդորր անդրջողուարար.
 Օայս հին խորհուրդս նորոգեցի ես քեզ համար:

Վասն այնորիկ Մայրս երբ տեսաւ այն գերեզման,
 Կողին հողով որով լըցաւ յօր աւետանս
 Գեղ առկէմն այն աստուածաբուղիս ուղղեց բարբառ,
 Օջր ի լըսել զունկնրս բացի ես քեզ համար:

Ո՞վ զաղտնակիր մեծ խորհրդոյ տնօրէնութեան,
 Համանրման սուրբ արգանտի իմ կուսական,
 Քեզ յանձնեմ զայս կեանս աշխարհի անմահարար.
 Օայս տալ խօսիլ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Սա է պղտուղն անմահական և ծառ կենաց,
 Միշտ անկարօտ պահպանութեան հրեղէն զօրաց,
 Եւ ընտրեալ է ըզքեզ անձին իւր տաղաւար.
 Եյս բաներն ևս ասել տուի ես քեզ համար:

Օոր ծիրք երկնից բովանդակել չեն բաւական,
 Եյլ ինն ամիս զետեղեցաւ յիմ որովայն,
 Երդ հաճեալ է ըզքեզ առնել ինքեան տաճար.
 Եյս նոր զաղախք ի լոյս հանի ես քեզ համար:

Վերնային սուրբ առազաստի Ընմահ Փեսայն,
 Ի քեզ կամի նախախրմբել զեւր հարսնարան.
 Գայ ի նընչել ըզքուն խորին առիւծարար,
 Խորհրդածել զայս սաղրեցի ես քեզ համար:

Օջր մարգարէք տեսին հողով ի լոյս ձեմեալ,
 Եւ զեւր զընացս ի թևս հողմոց յամոյ հաստատեալ,
 Գայ ի մըթին զուբ քո ներքին կրկնայարդար,
 Եյս ողբ լըսել յօժարեցայ ես քեզ համար:

Ինչպէս որ դու նոյնպէս և խաչն գործին մահուան,
 Օջրդիս պահեց իւր զըրկաց մէջ հողաթեւեան,
 Վեց, եթըն ժամ մնացեալ կախուած տարածարար
 Հանդիսութիւնս սուրբ արարի ես քեզ համար:

Նախանձուերով երանի տամ ձեզ երկուսին,
 Որ իմ դերն էք պատկերացնում ի միասին,
 Մեկըդ զըրկով, մէկդ արգանդով ինձ նոր տիպար.
 Եյս մեծ խորհուրդն տեսնազրեցի ես քեզ համար:

Եսին մարմինս զըրին ի խորս կրկին այրի,
 Շարաթամուտ էր հանգըստեան օր մեծ՝ յայտնի.
 Գըլրեցին վեմ կախարիչ մրտից յարմար.
 Եյս մըթին վայր մրտայ մեռեալ ես քեզ համար:

Բայց մարդկային բնութեամբ միայն էի մեռեալ,
 Եստուածութեանս ոչ յանդրգնէր մահ մերձենալ.
 Վասն այն ազատ ի մեռելոց թիւ անհամար,
 Վիրօք անկայ յայս գերեզման ես քեզ համար:

Վիրօք՝ զոր ի տան սիրելոյս էի առել,
 Եւ զոր պիտի տանիմ առ Հայր իմ ցուցանել.
 Եսերով թէ ահա քո այն զոհ հաշտարար,
 Օջր յանձն առի իմ ձեռակերտ մարդոյն համար:

ԵՐԳ ԵՐՐՈՐԴ

ՄՐՄՈՒՆՉ ՅԻՍՈՒՍԻ Ի ՏԱՐՏԱՐՈՍԷՆ

Ի բանական հոգին վառեալ Աստուածութեամբ,
 Ի Տարտարոս էջ ի պայքար բուռն զօրութեամբ,
 Ոչ զէն ունէր, ոչ սուր, ոչ վիրգ, ոչ պարսպար.
 Օայս մարտ մղել էի ստանձնել ես քեզ համար:

Գումարք զօրաց աշխարհակալ չար իշխանի
 Ասղճ և վառեալ կային զօղեալ ի դարանի,
 Որք երբ տեսին թէ գայր հոգիս կայծակնաբար,
 Խրցման մրտից հանդիպեցայ ես քեզ համար:

Խաչս էր ձեռիս. զբրի յանշարժ սեամ դրժոխոց,
 Նիգք երկաթիք զբունք պղղընձիք բազկաց իմոց
 Ոչ կարացին ըզդէմ ունիլ, կալ զիմաստար, —
 Գարդել փրշրել յօժարեցայ ես քեզ համար:

Ինձ կարապետ էին երկու ձայնք իմ ուժգին,
 Օգրոց նախկինն էի հընել ի մէջ գրախափն.
 «Ո՛ւր ես Ադամ» և երկրորդն էր «Արի՛ Ղազար».
 Ըզհետ նոցա ըշտապեցի ես քեզ համար:

Ղազար չէր անդ: Այլ կայր Ադամ արգելական.
 Եւ ընդ նրմա անթիւ անհուն ծրնունդք մարդկան.
 Գրոնապանն էր յիշապ Մեծ Օձն բսիղղընաչար,
 Ըզնա կապել յառաջ մատեայ անդ քեզ համար:

ԲՆԻԿԱՆԻ ԲՆԻԿԱՆԻ

Խաչի բացի վանդակապատ պինդ դառազեղ,
Օտրոց ըզմուտս պահէին Մեղք և Մահ ահեղ.
Խակոյն լուծան ոյժք վնասուց խայթոցահար,
Գարշապարօքս զայն ջաղիեցի ես քեզ համար:

Յոտին եկաց Ադամ զերծեալ ի կապանաց,
Որում արիւն իմ եղեալ էր զին փրկանաց.
Վեղ աւետիս, ասի Ադամ մեր նախահայր,
Ահա Որդիս Փրկիչ եկել եմ քեզ համար:

Ադամ պատուեց քոզ լըռութեան բազմադարեան,
Ասաց. «Ես դեռ չեմ մոռացել խոստմանց քո բան,
Երբ ինձ ասիր թէ ահա դու աստուածացար,
Հասկացայ որ պիտի մեռնիս դու ինձ համար»:

Ասի. Ադամ, զընա՛, դարձիր յԱդեմ նախկին:
Պատասխանեց. Ո՞վ բացցէ ինձ դուռըն դրախտին:
— Մէկ աւազակ, ասի, այսօր որ ինձ հետ կայր,
Նա ուղեցոյց պիտի լնի արդ քեզ համար:

Այն վայրկենին լրավեց մէկ ձայն ի զհհնին,
Յետ նայեցայ. խաչակիցն իմ կայր ի դեանին.
Ասի. Ընդէր եկիր դու այսր ի բանա վտոթար,
Զխնացա՛ր որ բացի ըզդրախան ես քեզ համար:

Պատասխանեց խեղճ աւազակն հեկեկածօք.
— Բարձք ու որդքս խորտակեցին դու ամպարօք,
Տես որ չունիմ ոտից վերայ կարոյ հընար,
Եկի առ քեզ նրպատս խրնդրել ոտիցս համար:

Ասի. Քան զայն ջուր չէ պիտոյ ինչ աւելի,
Որով երեկ աշակերտացս ոտք լըացի.
Նովաւ բուժեա՛ վրջեալ ոտիցդ վէրք չարաչար,
Փութա՛ բանալ դուռըն Պրախտին նախնոյս համար:

Ասաց. Խնչպէս Վերորէի խուսեմ սուրէն:
Ասի. Այն սուր բըռնի կապտեա նորա ձեռէն.
Հին աւազակ անապատի և հուղիահար,
Այսչափ կարող չես աշխատիլ պապուդ համար:

Աւազակի ոտք զօրացան, խիզախ վաղեց,
Եւ ծերն Ադամ ըզհետ նորա անապարեց.
Ելաւ Աւայ նախածընող բազմաչարչար,
Ասաց. Որդեակ, եկի՛ր փրկիլ զքո նախամայր:

Ասի. Ուտո՞ ճանաչեցիր թէ ես ո՞վ եմ:
Պատասխանեց. Մտի քո տեսլեամբ ապահով եմ.
Այդ պատկերով չէի՛ր ստեղծել զքո նախահայր,
Յե՛մ զերեզման չէր որ երկնեաց զԱստուածդ կոյս Մայր:

Գընաց Աւայ. Ունէր ըզկերպ անմեղ կուսի.
Որպէս Մայրն իմ մինչ էր յուրոջ Ազգաբոսի.
Ծանեաւ զթողնեալս այն հինաւուրց պառաւ ճարտար.
Ղասն այն չասի թէ Փրկիչ եմ ես քեզ համար:

Մինչդեռ Աւայ զհետ Ադամայ հասցէպ երթայր,
Ահա Անեղ հասակակիցս հանդիսանայր.
Նախապատկիր խնց մահուան Արեւ արդար,
Ասի ահա բերի սփոխանք ես քեզ համար:

Գընա՛ փութով հասիր ծնողացդ զըրտախա յԱդին,
Ուր քեզ պարգև է ծառ կենաց քո անձկալին.
Այսօր է որ մեր հարսանեաց զուարթարար,
Փեսայդ հաճեալ եմ փեսաւեր կալ քեզ համար:

Ըշտապէր Սէթ համիլ ըզհետ եղբօր խրոյ.
Ասի. Թեթեւ են ոտք նորա քան զուրս քո.
Բայց զե և դու տուար հօր քում ի միտիթար,
Գընա՛ և առ ինչ պատրաստել եմ քեզ համար:

Եկաւ Ենովս նախանրկար յուսացելոյ,
 Եւ յանուն իմ գողիս առ Հայր ամբարձելոց,
 Եսի. Գընա ըզհեա հօր քո առ հօրեղբայր,
 Զի գոյ անդ վայր զոր որոշել եմ քեզ համար:

Եւանիկ Նոյ, և ի զբլխին կայր իւր տապան.
 Եսի. Թող այդ մընայ յաւէժ ի Հայաստան.
 Գորս է զարդ այս փայտակերտ խաչ փրօհարար,
 յԱղին դրախտին տապան պիտոյ չէ քեզ համար:

Եսաց. Գանէ հանեմ աստի Հացն ու զինին:
 — Եյն դիր, ասի, նորակառոյց յիմ սեղանին,
 Զի այն միայն պիտի մընայ յազգ վըշտահար,
 Մեկքիսեղէկ նոր կոչուեցայ ես քեզ համար:

Գայր Եբրահամ՝ Հայր Հաւատոյ՝ պատուական ծեր,
 Հանգըստարան արդար անձանց որոյ գոգն էր.
 Եսի. Իս եմ որոյ աւուրց դու անձկացար,
 Ե՛լ ի բարձունս ուր կայ արդէն վարձ քեզ համար:

Եկին Իսահակ, և ողջակէզ խոյն իւր յուսի.
 Եսի. Թող զայդ ըստուեր զոհի իմ Յիսուսի,
 Որոյ արեամբ Հօր քո սուրէն ազատվեցար,
 Ե՛ւ սըրիտուր զոր պահել եմ անդ քեզ համար:

Մերձի Յակոբ Խարայէլեանց հայր կաղնկաղ.
 Եսաց. Կորիւն, ընդ որում օձ արար զեւր խաղ.
 — Գընա ասի յերկիր ուխտեալ Գեոսեմուսար,
 Ուր ապահով տեղ եմ ընտրել ես քեզ համար:

Եկն և Յովսէփ մին յիմ նախնի օրինակաց,
 Երդէն ընտել ելումբտից թագաւորաց.
 Եսի. Ո՛չ դու յառաջ քան զես վաճառեցար,
 Մնւա յօթեկան զոր հանդերձեալ եմ քեզ համար:

Եհա Մովսէս, և քարեղէն տախտակք յանթին:
 Եսի. Ի՞նչ զայն ո՛չ թողեր ի Պաղեստին,
 Ժողովուրդ քո դարձեալ զորթուն խմբեաց զեւր պար,
 Նոր ազգ, լեզուք պիտի կուտեմ դորս համար:

Հասաւ Յեսու և գայիտն իւր ի բազկին.
 Եսաց. Եւ դու այսօր կարար սանձ զարեգին:
 Եսի. Գու ես անուանակից իմ գաղափար,
 Գափնեայ սլըսակ եմ բողոքել ես քեզ համար:

Գայր Փենեհէս պարծանք կարգին Եհարոնեան,
 Որում ուխտ իմ անխրդելի է յաւիտեան.
 Եսի. Չես դու զես անուանել շքութարար,
 Սոսկ ի Մասիս ունիմ ընկերս ես քեզ համար:

Եկին Բարակ և Գեբորայ ի միասին.
 Եսի. Գուք էք իմ և մօր իմ տիպ երկրբին.
 Ընդ յաղթութեան իմ ազգակցաց աղատարար,
 Ենցէք յԱղիմ զոր բացել եմ ես ձեզ համար:

Գայր, Գեղէնն կալեալ զբղթ, զարեհաց, սուր.
 Եսացի. Թող, զի լըբացան յայս իսկ աւուր.
 Յեօթանանից ի Յովնաթան ճընձրղկարար
 Զիմ հօս փոքրիկ պատկերացրել եմ քեզ համար:

Գայր Յեփթայէ, և իւր զըստրիկ անհարմնացեալ.
 Եսի. և դու ես վէմ անկեան արհամարհեալ.
 Զարիւն կուսիդ հեղեալ յերկիր անպարտարար
 Ընդ արտասուս Սօրս խառնեցի ես քեզ համար:

Եհա յառիւծ հեծեալ Սամիսոն եօթնազխտակ,
 Որ Եղամեանցս Հընոյն նորոյս էր օրինակ.
 Եսի. Գեղ պէս Հին Միոնին եմ սիրահար,
 Բայց ընդ սիրոյս զայս խաչ առի ես քեզ համար:

Սամուէլ եկն և մարգարէ և թագաւոր.
 Եսի. Սրուակդ պո՛հ տուր խաչիս ամենազօր.
 Յայտնէիս Միւռնն է իւր զուարթարար,
 Արով օձայ ձեռամբ կրնոջ ես քեզ համար:

Եկն և Գաւթիթ. և պարսաքար իւր յաշեկին,
 Իսկ տանաղին ունէր լարեալ յաջոյ բազկին.
 Եսացի. Մնա ի նոր Սինն Եստուածահայր,
 Հարսնարանիս մէջ տեղ պահէլ եմ քեզ համար:

Հարցուց. Օայս քար տանինմ ընդիս յաշեմ Վերին:
 — Եսի. տար, զի կարտի այդմ եկեղեցին.
 Իմ թըշնամին ձրկնորսակերպ բացցէ պայքար,
 Պարսկց ճակատ յարդարեալ եմ ես քեզ համար:

Սողոմոն եկն. Եսացի, քեզ շնորհ եմ տուել.
 Ըրնոյն թողում քեզ ի զրժոխս ի գործ զընել.
 Օանձին քո երս հայթայթեցես ինստանարար,
 Ար Սաղայէլ ինքնին բացցէ անցս քեզ համար:

Փոխանակ քո երթիցէ արդ երանելին
 Յոր Մոսէսի յոթորածին աներ որդին,
 Նորա անուան ներքոյ սքողեալ անմահգ հանձար,
 Հարսիս և ինձ հաճոյացի զղղջմանդ համար:

Գայր Եսացի այր թագազարմ ի մարգարէս.
 Ի զարմացման զըւարթացեալ էր իւր երես.
 Եսի. Տեսեր զես հին աւուրց Հօր հաւասար,
 Բայց արդ եկի երիտասարդ ես քեզ համար:

Տես այն այր եմ ի հարուածոց անշքացած,
 Արպէս որոջ լուս անմրուռն զէմ կրարըւաց.
 Ի սպանդ փարեալ ի խաչափայտս որպէս սջխար,
 Երդ դառն զենեալ փրկիչ եկել եմ քեզ համար:

Եկին անցին Եղեկիտս և Մանաս.
 Մին բարեպաշտ նրման Գաւթի զոր ես Յեասէ,
 Միւսըն հանգոյն Եքազ պատուն չար ընդերկար,
 Ելլ զեղջ նորա հաճոյ եղև ինձ քեզ համար:

Եկն Յովսիաս որ ութամեայ թագաւորեաց,
 Եսի. Չատիկ զոր Խարայէլ յերեկ կրկնեաց,
 Չիս վասն ազգի հան յողջակեզ իոյ քաւարար,
 Արպէս նոխազ խաչիւ զենայ ես քեզ համար:

Գայր մարգարէն և քահանայն Երեմիա,
 Եսի. Երձաթ քո երեսուն մուս ի քրոյայ.
 Եւ գերեզման իւր ըստացաւ պանդուխտ օտար,
 Լրացան համակ զուշակութիւնքդ որ ինձ համար:

Եղեկիէլ և Գանիէլ Բաբելոնեան,
 Մին յարբունիս և միւսն ի մէջ ժողովըրդեան,
 Արք յաղագս իմ խօսել էիք միշտ, անդադար.
 Եհսա եկի օճեալ փրկիչ զերեսոցդ համար:

Երկոտասան մարգարէիցդ խումբ և կաճառ,
 Կատարեցան ձեր զուշակեալ խորհուրդ անձառ.
 Եմբակում, անս զես ի զրբի յառիժուց պար,
 Ծամ եմ այսօր, թէ թան ունիս բեր ինձ համար:

Եւ դու Յոնան ի Նինուէէ մի՛ ևս փախչիր,
 յերուսաղէմ՝ զալ այսուհեա ըզգուշացիր.
 Օ՛ի մարգարէ արտաքոյ այնր մահ չի ստանար,
 Ի փոր կիսիս կուլ զընացի ես քեզ համար:

Օգբարիս հարայ հովուս անձնանրէր,
 Օ՛ի ի տեսեան քեզ երեւեալ ջահ շիջանէր.
 Յաւանակաւ նոր թագաւոր եկի տաճար,
 Ինդ անօրէնս համարիցայ ես քեզ համար:

Գու Մակարէ անուանակից ցեղիս նախնւոյն,
Նորոգեցեր զԻտրայէլեան աւերակ սուռն.
Թէ ինձ նրման ի գոռ մարտին շրջորդ անկար,
Ես խոցեցայ քո ազգաշահ խոցիդ համար:

Վեղ նրման մին պիտի կանգնեմ ի շայտստան,
Ուր յանձնել եմ Փեննհէսին ըզնոր տաղան.
Շաց և գինին զոր հան արքայն խաղաղարար,
Երձան կանեմ իմ և նորա արևան համար:

Գայր շայրաղիրա Յովսէփ ծրնունդ Բեթլէհէմեան.
Եսի. շայրիկ, այս փայտ անտաշ գործ հիւսնական
Եղև աթուռն յոր բազմեցայ արքայարար.
Սովաւ բացի ըզնուտ դրախտին ես քեզ համար:

Յետ ամենայն արդար պարուց նահապետաց,
Վահանայից, մարդարէից, թագաւորաց,
Գայր Յոհաննէս կընքել անձամբ նախնեաց գուպար,
Որք խօսել են բանիւ կամ գլով ինչ ինձ համար:

Սա մերձաւոր էր ինձ ցեղիւ և ազգական
Սօրբս կողմէն, և չ ծաղմամբ իմ շայրական,
Քի զազգատոհմ իմ շայրենի անհաս, անձառ,
Ո՞ր պատմեցէ թէ չըպարզեմ ես քեզ համար:

Մաղաքիաս սորա համար էր գուշակել,
Թէ զԵղիա ունի կանխաւ Տէր առաքել.
Ի զըստերաց Եհարոնի էր նորա մայր,
Յարգանդէ մօր ըստասաւոր էր ինձ համար:

Եմենայն տեղ վեց ամսով էր իմ նախընթաց,
Իւր յըզութեամբ և ծընընդեամբ զոյգ նըշանաց.
Օտքարիա գոյցն ինչ առթիւ մինչ համիամայր,
Ըզնա պահել լուս կամեցայ ես քեզ համար:

Արուսեակ էր առաւօտեալ մէջ աստեղաց,
Երեգական արդարութեան յառաջընթաց.
Եկեալ հոգւով Եղիայի քաջայարդար
Ուղղել յոգիս մարդկան զուղի սոսկ ինձ համար:

Վեցամեայ էր յարգանդի մօր ամուլ ծերոյն
Մինչ կոյս Մայր իմ յայց մօրաքեռ ել պառաւոյն.
Յորովայնէ մօր զիս տեսեալ մանուկ կայտառ
Երկրբպագու ինձ յայտնեցաւ անդ քեզ համար:

Ես թագաւորս էի յարգանդ Վօր իմ կուսի,
Երդէն էր մօրս յայտնեալ անուռ իւր Յիսուսի.
Երբ յորովայն յորովայնէ ողջոյն էառ,
Սօր իւր շըրթամբք Տէր դաւանեաց զիս քեզ համար:

Սոսկ իւր անուամբ ելոյծ ըզկապ հօր իւր լեզուի,
Որ եկեալ էր լինել քարող Խարայէլի.
Ծերն մարգարէ կոչեաց զմանուկն ուղեյարդար,
Յառաջ քան զիս ըզնա հանի ես քեզ համար:

Յետ վեց ամսոց ծրնայ և ես ի կոյս Վօրէս,
Միօրինակ խընդրեաց ըզմեր մահ շերտէս.
Մինչ ի շուամս գուժեցին ձայնք սրտասպառառ,
Ըզնա փրօկել յօժարեցայ ես քեզ համար:

Երեսուն ամ մընաց անյայտ այս ամլորդի,
Մինչև լրովեց ձայն բարբառոյն յանտպասի.
Ի Պաշտօնէն ըզՄրկրբաիչ անուռ էառ,
Վ երջին վեկայ եղև նախնեաց նա ինձ համար:

Յետ վեց ամսոց եկի և ես ի Յորդանան,
Նրմա ցուցաւ յիս ակնարկեալ սուեալ նըշան,
Յորոյ վերայ իջցէ շողին աղաւնարար,
Նա է օծեալն որ պիտի դայր իսկ ձեզ համար:

Յոհաննեսին երևեցաւ այն աղանին,
 Որ զուզընթաց էր Հայրական հաճոյ ձայնին.
 Սըկրտութեան ինձ ջուր տըւեց ըսպասատար,
 Չաւազանին ջուր սուրբ առնել անդ քեզ համար:

Վ ըկայեցի վասն Յոհաննու գերմարդկութեան,
 Թէ ի ծընունդս կանանց չէք որ նրմին նման.
 Բայց մինչ եղև ինձ կամ բանալ նոր ճանապարհ,
 Բզնա ի բանա պահել ետու ես քեզ համար:

Վ էց ամաչափ քան զայս յառաջ սուր Հերոզի
 Բզձայն նորա լուեցոյց գաղտ ի մէջ բանտի.
 Այլ նա զինէն էր ի դբժոխ համբաւատար,
 Կարապետ իմ եղև և աստ սոսկ քեզ համար:

Երբ Յոհաննէս դու պատմեա թէ զինչ արարեր
 Յորժամ յայս ծոր սանդարամետ հողուով իջեր.
 Պատասխանեց սուրբ Առաքեալն բարձրարարաւ. —
 Եւեանցի աստէն զգարուստ քո մեզ համար:

Գողով վերջին մարգարէից Հրնոյ ուխտին
 Եւ առաջին ի քահանայս նոր քո հարսին.
 Ինձ հետ ամենք ձայն հրնչեցին միարարբաւ,
 Փութա Փրըկիչ որ մարդացել ես մեզ համար:

Յոյժ բարի է, ասացի ես Յոհաննեսին,
 Գնա հասիր արդ յօգնութիւն աւազակին.
 Ես տեսնում եմ թէ նա ինչպէս արիարար,
 Վերորէի հետ ոգորում է ձեզ համար:

Բայց ի Վրբախտ երբ մըտանես տուր աւետիս,
 Եսա. Ուրախ լիութիւն ժառանգք նորոյ դրախտիս,
 Չի այն Որդին մեռեալն ի խաչ փայտ մահարար,
 Չայն իւր արեամբ արար կենաց ծառ ձեզ համար:

Եսա կախեալն ի խաչափայտ գործին մահուան
 Եւ ընդ մեռեալն անշունչ երեալն ի նոր ապան,
 Ահա որպէս քաջամարտիկ զիւր ճոխ աւար,
 Յանդընդասոյց խորոց հանէ ձօն ձեզ համար:

Եսա դրախտի դրձնապանին որ շուտ երթայ
 Եւ երկնային զուարթնոց դասուց աւետիս տայ.
 Թէ Հինաւուրցն թագաւորեալ յաւեժաբար,
 Յետ բառասուն աւուրց կուզայ փառք ձեզ համար:

Գնաց Յոհաննէս իմ կարապետ արագընթաց,
 Որում շատ դար ըսպասեց պար նահապետաց.
 Ես լսեցի բզձայն նորա ուրախարար,
 Թէ Մեսիայն թագաւորել է ձեզ համար:

Տեսայ զկարդ և Մողանն հասաւ խիզախ,
 Բնդ իւր նախնեաց բզմուտ ի դրախտ եզիս ուրախ.
 Եսաց պիտի զբժարէի խորոց նրկար,
 Այլ վարեաց դէ՛ զի անդ Հրջօրն մուտ մեզ համար:

Տեսայ զկարդ հոյլք արդարոց յԱդեմ մըտան,
 Եւրաքանչիւր երանութեան ժառանգ գրտան.
 Լըւեց անդ և ձայն ստարակի քաղցրարարբաւ,
 Թէ գառն անմեղ ի սպանդ վարեալ է ձեզ համար:

Die erste Sache ist die...
 Die zweite Sache ist die...
 Die dritte Sache ist die...
 Die vierte Sache ist die...
 Die fünfte Sache ist die...
 Die sechste Sache ist die...
 Die siebente Sache ist die...
 Die achte Sache ist die...
 Die neunte Sache ist die...
 Die zehnte Sache ist die...
 Die elfte Sache ist die...
 Die zwölfte Sache ist die...
 Die dreizehnte Sache ist die...
 Die vierzehnte Sache ist die...
 Die fünfzehnte Sache ist die...
 Die sechzehnte Sache ist die...
 Die siebenzehnte Sache ist die...
 Die achtzehnte Sache ist die...
 Die neunzehnte Sache ist die...
 Die zwanzigste Sache ist die...

Die erste Sache ist die...
 Die zweite Sache ist die...
 Die dritte Sache ist die...
 Die vierte Sache ist die...
 Die fünfte Sache ist die...
 Die sechste Sache ist die...
 Die siebente Sache ist die...
 Die achte Sache ist die...
 Die neunte Sache ist die...
 Die zehnte Sache ist die...
 Die elfte Sache ist die...
 Die zwölfte Sache ist die...
 Die dreizehnte Sache ist die...
 Die vierzehnte Sache ist die...
 Die fünfzehnte Sache ist die...
 Die sechzehnte Sache ist die...
 Die siebenzehnte Sache ist die...
 Die achtzehnte Sache ist die...
 Die neunzehnte Sache ist die...
 Die zwanzigste Sache ist die...

ՄՐՍՈՒՆՉ ՅԻՍՈՒՍԻ Ի ԳԵՐԵՉՄԱՆԻ

ԸՆԴ ԵՐԵՍ ՇԱՐԱԹՈՒ

Իմ տիրական պատկեր կընքեալ յողիս մարդկան,
 Արպէս դիտակ թագաւորի ի դահեկան •
 Գլըրովել էր ի խորասոյղ անդընդավայր,
 Իջի շօրէս ի խընդընել զայն ես քեզ համար :

Հանդոյն իւղոյ շուրջ պատկեր զպատրուգաւ
 Ի սուուեր մահու իջի վառեալ մարմնոյս ճրագաւ,
 Գլտի զոսկի դահեկանն իմ, և զիմ նրկար •
 Աւրախութեամբ յեարս դառնամ ես քեզ համար :

Հարուստ հովիւս ունէի ձոխ հօտ ոչխարաց,
 Մին ի գառանցս մորովել էր յուղիլ շաւղաց,
 Թողի յերկինս զինըսուն և զինն ոչխար,
 Խնդիր միոյդ ելի և եթ ես քեզ համար :

Երկու զաւակ էի ստացել հայրս որդեսեր,
 Բստամբակեալ սարտեար ծոցէս որդիլ կըրասեր •
 Ենառակեալ աղքատացար յերկիր օտար,
 Գարձ փրրկութեան սնօրինեցի ես քեզ համար :

Մինչ յառաջնում աւուր սանդի յոյս գերբնական,
 Տանեակ դասուք ձոխացուցի զերկնից կայան •
 Քան զամենայն ստոր եղաւ շրեշաակաց պար,
 Յորոց կարգեալ եմ պահապանս ես քեզ համար :

ՀԱՐՈՒՆՉ ՅԻՍՈՒՍԻ

Հրեշտակապետք քան ըզհրեշտակս ի վեր էին
Եւ Պետութիւնք յերրորդ դասու կարգեալ կային .
Եյս էր երրորդ Վահանայից Պետացըն պար ,
Օգր զեղապանճ դասել էի ես քեզ համար :

Չորրորդ ի կարգ երկնաւորաց են Օգրութիւնք
Եւ հինգերորդ ի հանդիսին կան Տէրութիւնք ,
Վեցերորդ է իշնանութեան հրգոր զուամար ,
Օգր փառաւոր զարդարեցի ես քեզ համար :

Եւ այս երեւակ դաս է երկրորդ կարգաց վեհից ,
Որ է միջին խրմբակ Պետաց քահանայից .
Իայց զե իմ են սոքա միայն ըստասահար ,
Վասն այն արթուն անքուն հրսկող են քեզ համար :

Ի վեհագոյն քան զայս դասի կան Վերորէք ,
Եւ բարձրագոյն քան ըզնոսա են Սերորէք .
Եթողք անեղ Աստուածութեանս հոյք սրբարար ,
Օգրս օրինակ հաստատեցի ես քեզ համար :

Եյս երեք դասք կազմեն զվերնոց կարգ առաջին ,
Փառօք պատուով զերազանց քան զամենեւին .
Եւ սրբասաց օրհնեղութեանց ձայնք անդադար ,
Վանի անգամ լսեցուցի ես քեզ համար :

Թագաւորք վեր էին փառօք քան զամեն դաս ,
Հաղորդ փառաց եւ բողոքութեան բարեաց անհաս .
Ի նոսա էր իմ Մեծութիւն անմահարար ,
Որ միշտ օրհնեն զամենօրհներալ զես քեզ համար :

Հայր ասաց ցիս . Որդի իմ ես այսօր ծնեալ ,
Օքեզ թագաւոր թագաւորաց եմ կացուցեալ .
Վեզ է տըւեալ ամենայն փառք ժառանգարար .
Օայս բացատրել յօժարեցայ ես քեզ համար :

Իայց թագաւորք չրկամեցան հրեազանդիլ ,
Ընդ բարձր աջով Հօր Միածնիս պարաւանդիլ .
Խըռովեցան , խուճապեցան խուժանարար ,
Պատուհասել ըստիպեցայ եմ քեզ համար :

Վերին Միտն դրելի զաթոռ արքայական ,
Օքնդդիմարտս հարի շանթիւք իմ բարկութեան .
Եյսպէս վերին դաս վայր անկաւ փայլակնարար ,
Նոցա տեղին սուրբ արարի ես քեզ համար :

Ի Միտն է եկի ստորին ի Գողգոթայ ,
Ենտի առի ափով ըզհող վասն Ադամայ .
Ետու նրմա ըզկերպարան իմ ե տիպար ,
Տրդմաշաղախ արարի ձեռքս ես քեզ համար :

Վըրախան էր սոսկ ժամանակեայ ինչ օթեան ,
Ուստի պիտի անցնէր վերնոց ի բնակարան .
Եւ զանկերոց տեղին լնոյր յաջորդարար ,
Օայս հանդերձել զթասիրեցի ես քեզ համար :

Իայց անդրանիկ մարդըն Ադամ ըստունդանեաց .
Եւ արդելեալ պրտողով ծածկեալ մահ ճաշակեաց .
Երեկ , յեռանդ փոխան պրտողոյն այն մահարար ,
Մարմին արիւն իմ բաշխեցի ես քեզ համար :

Ի վեհն անհուն էր սուղեալ իմ արքայութիւն ,
Թագ պատուական եւ պրսակիս վայելչութիւն .
Միակ ժառանգս արքայութեան յերկիր օտար ,
Եկի խնդրել զարքայական թագ քեզ համար :

Որքան կայի ի մէջ մարդկան զայն ուսուցի ,
Օի խնդրեցեսն զես տեսանել յիմում զահի .
Երդ ես իջեալ կամ ի ներքին աշխարհ մըթար ,
Հետապօսեմ ըզխորխորասս ես քեզ համար :

Բայց մինչ հոգիս զայս ամենայն աստ կատարէ,
Յովսէփ զմարմին իմ ի տապան նոր ամփոփէ.
Լշանց ուրբաթ, մայր իմ դարձաւ առնել աշխար,
Ունին կանայք խունկ պատրաստել իւր ինձ համար:

Ինչպէս մեռած չըկամեցայ կրօնին մեռնել,
Երբ ուզեցի իմ սիրելոյն պատասխանել.
Ե՛լլ չեմ ներէր որ յիս հային սովորաբար,
Որպէս ցայս վայր կը ներէի ես քեզ համար:

Պիտի ազդեմ որ գան կրնքեն զեմ զերեզման
Եւ այս արարք Պիղատոսին խնցում տան.
Եսնն, գուցէ նազովեցի ռամիլք արեմար,
Գին գողանան, և պատճառեն ցաւ մեզ համար:

Շարաթ շանգիսա եմ հաստատել շօր իմ կամօք.
Թող իմ մարմին մընայ անդորր իւր պատանօք,
Ե՛լլ քահանայք շարաթ լուծցեն յանդրդնաբար,
Ենփակ գրող զայն դըրոշմեն թող քեզ համար:

Ի՞նչ է զբրած կրնքոյ վերայ լաւ քըննեցէք,
Շընոյ ուխտի գաղանիք դրոշմի ի միտ առէք.
Գուք զիս Եստուած էք դաւանում ո՛վ աղգ յիմար,
„Է“ տառ զըրել սաղրել էի ես քեզ համար:

Եյս անուն Էն որ ես կամաւ վըրաս առի,
Երբ ըզՄոսէս առ Փարաւոն առաքէի.
Թէ հարցանեն ասաց, զի՞նչ է անունն անձառ,
Եսա՛ „Որ Էն“ է ասացի ես քեզ համար:

Երբ այդ կընքով պիտի կընքեն իմ զերեզման.
Ինքեանք պիտի վըկայեն թէ յայս նոր տապան
Նընջել է այն Որ Էն կոչեալն խաչաչարչար,
Որ արդ անդորր ի սիրտ երկրի կայ քեզ համար:

Որ Էն ո՛չ թէ միայն ի զլուխ Քորեր լերին
Ենչէջ փայլէր վառեալ անկէզ ի մորենին,
Ե՛լլ և ի դրախտն յորում Եղամ զըւարձանայր,
Միշտ խոնարհէր առ հողածինն սոսկ քեզ համար:

Որ Էն ես եմ, որ կոչեցայ կընջ զաւակ
Եւ հանդերձեալ էի կոխել զօձին քամակ.
Ի սիւն անոց և սիւն հըրոյ լուսապայծառ,
Ի ծով Կարմիր հանդիսացայ ես քեզ համար:

Որ Էն ես եմ, որ ըզմարմինս արի զուզակ,
Լեւիաթան մեծ վնշապին դըրի ծուղակ.
Ըզգլու ի նորին ջախջախեցի արիաբար,
Ի բերանոյ զորսն առի ես քեզ համար:

Շայեաց և տես զեւրո լայ Մահ զեւր կործանումն,
Չխմրդ ողբան Մեղք խայթոցաց իւր խանդարումն.
Եղամանդեայ որմք պարբսպաց ահեղաշար
Գըլըրվեցան Լըրիքով պէս քեզ համար:

Եօթըն հազար ամ շենեցան նորա բըրդունք,
Մագնիս վիմօք էին ամուր հաստեալ հիմունք.
Շարթայատակ կործանեցի յաջողաբար,
Եյս աշխատանք յանձին կարայ ես քեզ համար:

Օր մի ողջոյն ես նընջեցի եղէ ի քուն,
Որպէս արծուոյ նորոգեցաւ իմ մանկութիւն.
Լըսեցի ձայն. „Երի՛ և մի մերժեր խապառ“.
Եյս աղաղակ հընչել առի ես քեզ համար:

Երդէն զինեաւ լըւացիւած է իմ պատմուձան
Եւ խաղաղոյ արեամբ հանդերձք իմ ի հընձան.
Եկընկալէր իմ գալտեան երամն արդար,
Եհա՛ զամեն կատարեցի ես քեզ համար:

Արդ հեռանայ յինէն անդորր այն թրմութիւն,
 Սուրհանդակի պէս մերձենայ ըսթափութիւն.
 'Նրնջեմ' խորշամ' ի սապանին հրակայարար,
 Օր մարտ սաստիկ ճակատեցի ես քեզ համար:

Բաժակըն զոր յեռանդն առի ի ժամ ընթրեաց
 Եւ յաղթեին մեկուսացեալ յաշակերտաց,
 Լը անապակ, արբեցոյց զես զերթ զիննհար,
 'Ներհեւ' ի խաշ յօժարեցայ ես քեզ համար:

Չեռք իմ եղեն վերայ թիկանց իմ թըշնամեոյն,
 Ո՞ր զարթուցե՞ զես զառիւծուս նրնջեալ կորիւն.
 Յորթ կապեցի ըզյաւանակս անհոգարար,
 Որպէս առիւծ անկայ նրնջեւ աստ քեզ համար:

Բայց արդ յարեայց զի ըսպատէ եկեղեցի,
 Հարսն անարատ Յաղթող Հըզոր իմ Փեսայի.
 Եւ լսելի լինի Հարսինս ձայն անդադար,
 Թէ արի Տէր զի կաթողին եմ քեզ համար:

Ահա Արորէն որ սպաս տանէր ի պարտիզի,
 Գարձեալ նրսաւձ կայ յանտոխից իմ Քրիստոսի.
 Մարիամու Մազդաղինի պէս անբարբառ
 Գարշապարացս բերէ համբոյր սոսկ քեզ համար:

Եւ ընդ երեկս, և յիւր ի մուտս մերձի արփին,
 Շարաթն էանց, և նոր զինուորք ի պահ մրաին.
 Հինք ցուցանեն կրնիք շիրմին ըզբուշարար,
 Օայս ամենայն արնորինեմ' ես քեզ համար:

Մինչդեռ Հողիս ըզբաղեալ կայր ի խորս վըհի,
 Մարմինս անդորր կայր հանգուցեալ յայս սապանի.
 Բայց արդ դարձաւ յերեսնամեայ բընիկ տաճար,
 Օայս ևս ըզբալ յանձին կալայ ես քեզ համար:

Հողիս ազդեց ինձ կամս ազատ զանգամս շարժել,
 Օջրս երկզօք կրտաւի մէջ էին պընդել.
 Եյն խանձարուրք չէին շարժմանս խափանարար,
 Եյսու կարգաւ ըսկիզբն արի ես քեզ համար:

Եւայ առաջ ականջներն էր օձին բացել,
 Ես կամեցայ նոր զինուորաց խօսքեր լսել.
 Խօսքն էր զանգատ ըզբըեկից յոյժ չարաչար,
 Որ այն գիշեր գինի չըկայր նոյս համար:

Յետոյ Եւայ սչքն ի պրտուղն էր բեւեւել,
 Ես և ըս զաչս բացի ըզմութ գայն այր զըննել.
 Բայց լուսափիւս մարմինս ցորայր փայլակնարար,
 Թափորական օր կըրնեցի ես քեզ համար:

Յետոյ Եւայ ոտիւք առ ծառն էր զընացել,
 Ինձ կամ եղև այնքան տանջեալ ծունկրս ծալել.
 Շարժեցի զոսս որպէս խանջեալ բընազդարար,
 Ի զըւարթունն սարսուռ արկի ես քեզ համար:

Ի սընարից կացեալ Արորէն էր բաց առել,
 Ըզվարշամանն զոր Մայրրս յիմ աչս էր սրփեւել.
 Օձաձկոյթ զըլիոյս ծալեալ զըրեւ առանձնարար,
 Եյս ըսպանս էլ ընդունեցի ես քեզ համար:

Ես էր կըրծոցս երկզապինդ կապըն լուծել,
 Որով ազատ յաջողեցայ զոտըս շարժել.
 Արտաւներըն փրովել էին անկողնարար,
 Եյս մահճաց մէջ պրտկած կայի ես քեզ համար:

Յետոյ Եւայ առ այն պրտուղ ձեռքն էր ձրկել,
 Ես ևս ձեռքերս ըսկըսեցի տարածանել.
 Եյն ձեռքերրս որ զնախաստեղծ ըզմարդն արար,
 Եւ աստ կապեալ պատանքի մէջ կայր քեզ համար:

Այն խոնջմունք կայր ի մէջ բազկացս, ոչ յօրանջմունք,
Չուր էին այն բիրտ ու գեղջուկ նրմանութիւնք.
Որպէս հըզօր գինին թափող արբեցաբար,
Յարացոյցըն էին զբուսել այն ինձ համար:

Մինչ նընջէի ի տապանին, սիրտս էր արթուն,
Մեռայ մարմնով, այլ ոչ տիրեց ինձ մահու քուն.
Չամենայն ինչ տեսանէի արգասարար,
Ի մահուս ևս էին աչքերս բաց քեզ համար:

Որ ի մնարից և յանտուից իմ նրատէին
Եւ ի շարժել զարշապարացս քրտորմնէին.
Ի ճառագայթս լուսոյ մարմնոյս անտեսարար,
Բսպասաւոր լինին կամացս սոսկ քեզ համար:

Մին ի զուարթնոց էր վաղընջուց այն Սերօրէն,
Որ Լայեայ կայծակ բերեց ի սեղանէն,
Մինչ իւր տեսակք զիս օրհնէին սրբերդարար,
Չայս հին սրաշուն նորոգեցի ես քեզ համար:

Ի էթլէհէմեան յայրին ծընեալս ի կոյս մօրէ,
Ի Վողգոթայ ծընայ կրկին ի կոյս վիմէ,
Եւ գերեզմանն եռանորոգ զիակնատար
Չիս արձակեաց խորախորհուրդ արդ քեզ համար:

Չառձկեաց արև զիւր տիպ փայլուն յետուս լերանց,
Ես փայլեցայ ծագողս ըզլոյս ի յաւիտեանց,
Հանգոյն վիմին որ ի Մինա արփիարար,
Եւր տապանին լոյս թափանցեր արդ քեզ համար:

„Քրիստոս յարեաւ“ գօչեաց Սրօրէն հօլաթեան,
Գունդք զուարթնոց շուրջանակի կրեւեցան.
Չինուրք անշուշ յերկիր անկան մեռելարար,
Չայս նոր տեսիլ ցուցի աստէն ես քեզ համար:

Յոտորս կացի և կանգնեցայ ի մէջ այրին,
Հինգ վէրք թարթիկ կրելով յիմում զուարթ մարմնին.
Փրշեայ սրսակս որ կայր գրչեիս ազատարար
Եւ ի զրօրի ի վարշամակն նոր քեզ համար:

Գաւիթ հողով տեսանելով զիս յարուցեալ,
Եւ ընդ անձուկ գերեզմանիս զուսըն ելեալ.
Չըզրտեալ զայլ նրմանութիւն քաջայարմար,
Եսպէս ասաց զոր աստ կրկնեմ ես քեզ համար:

Ի խորանի երկնից ասէ եղ զարև իւր,
Եւ խորան անդ նոր գերեզման իմ ճանաչիւր.
Երև կոչեաց զիս նախնին իմ Եստուածահայր,
Չայս բացատրեմ աստ ի կարճոյ ես քեզ համար:

Երև ասէ է իմ թոռնեակս որ ելանէ
Որպէս փեսայ յառագաստէ ի տապանէ.
Եւ յընթանալ զիւր ճանապարհ հրկայարար,
Յընծայ բերկրեալ իւր յարութեամբ սոսկ քեզ համար:

Վ էմ կափարիչ կընքեալ զբռան գերեզմանին,
Վ երամբարձաւ թեովք փայլեալ Սերօրէին.
Եռանց ձեռին հատեալ վիմիս արգելարար,
Չեղև այն վէմ որ զըսած էր մարմնոյս համար:

Որ ծընողիս սուրբ կուսութիւնն պահպանեցի,
Աոյս տապանիս կընիքն ամբողջ ևս պահեցի.
Որ չասվի թէ այն զբողուել էր մարդկան հընար,
Բարանչելք նոր արարի արդ քեզ համար:

Թէ թոյլ տայի Սերօրէից խիոյն այն այր,
Ի հիմանց իւր իրրև փեսուր կրկնանայր.
Բայց չուզացի բնութեան զընել սանձ անկուպար
Բզվնամփորն թողի անշարժ ես քեզ համար:

Այլ դուռնն ցած էր ինձ համար ելաներոյ
Հարկ կայր մարմնոյս հանդերձ գրչտով խոնարհելոյ .
Բայց արդ անկ էր ըստ առաջնոյն լինել խոնարհ . . .
Չայս ցուցանել յօժարեցոյ արդ քեզ համար :

Սրորէք ձեռք զգրանդ մրտից վերացուցին ,
Ինչպէս մէկ օր տեսել էր զայն ամուսնածին .
Եւ ես ելի յանձուակ վիճէն փեայարար ,
Տեսիլ զուարթնոյն թողի առ դրան անդ քեզ համար :

Ահա եկաւ և Մարիամ Մագդաղէնի ,
Որ եկել է յայց իմոյ նոր գերեզմանի .
Չերեւցայ նորան խոյն ծանօթարար ,
Եւ ժամանակ ծածկրկեցայ ես քեզ համար :

Մարիամանք ի Հրեշտակէն չըվտեցան ,
Թէեւ տեսիլ նորա նրման էր փայլարան .
Մինչ պահագանք կային անկեալ անդ թարմնատար ,
Տրկար կանանց չտուի երկիւզ ես քեզ համար :

Սրորէն ձայնեց . Աւետիք ձեզ , կանայք ընտիր ,
Գիտեմ թէ ո՞յր մարմնոյն ելեալ էք ի խրնդիր .
ՉՅխուս խնդրէք՝ զանմահ մեռեալն խաչաչաչար
,,Յարեաւ , չէ աստ“ , մեք աստ նրտաձ կամք ձեզ համար :

Եկայք տեսէք զտեղն ուր կայր նորա մարմն ,
Երթայք պատմել աշակերտաց մետասանին ,
Չի փութացին ի Չիթենեաց Հիւսի կոտար ,
Ուր տեսութեան տեղ է ընարել նա ձեզ համար :

Մինչդեռ կանայք առ եղբարս իմ կըշտապէին ,
Ատուածորդիս կացի նոցա ճանապարհին .
,,Չի լայք“ առ հարցանելով սիրալրարար ,
Այս երևումն անօրինեցի ես քեզ համար :

Կանայք մատան առ իս կարծեալ զես պարտիզան .
Եւ Մարիամ Մագդաղէնին արարի բան .
,,Չի լաս՝ կին դու , և զո՞ խնդրես“ խուզարկարար .
Այս հարցմունքն զըլորեցի ես քեզ համար :

Ասաց Մարիամ Մագդաղէնին . Բարձին զիմ Տէր .
Թէ դու բարձեր , ասացես ինձ թէ ո՞ւր եղեր ,
Չի ես առից , օճից իւզովք սուրբ զայն նըշխար ,
Չի այդ մնայ վերջն սփոխանք արդ մեզ համար :

Պատասխանի ետու նրմա ընտել ձայնիւ .
Մարիամ . և ծանօթս ետու հակիրճ բանիւ .
Գարձաւ ասաց ցիս , Բարունի , ծանօթարար .
Այս տեսարանն նոր կազմեցի ես քեզ համար :

Բայց մինչ ուզաց յոտս իմ փարիլ և համբուրել
Եւ մըշտակէզ հոգւոյն ըզըոց շեջուցանել ,
Ասի . Չե եմ առ Հայր ելեալ , մի՛ մերձենար .
Այս նոր խորհուրդ ձեւացուցի ես քեզ համար :

Գրնաց Մարիամ պատմել եղբարց զայս ամենայն ,
Եթէ ետես նա յարուցեալ զես զԱտուած Բան .
Սիրտ նորա էր առ իս սիրով բորբոքեալ վառ ,
Վասն այն նրմա յանձնեցի արդ զայս քեզ համար :

Գինն 60 կօպէկ.

«Ազգային գրադարան»

NL0333656

